

Ministerul Afacerilor Interne

Direcția Schengen

Ministerul Afacerilor Interne

Inspectoratul General pentru Imigrări

Raport seminar local „Competență și migrație” Timișoara, 13 noiembrie 2013

Institutul Intercultural Timișoara / IIT și Institutul Român de Educație a Adulților / IREA au organizat în parteneriat seminarul local **Competențe și migrație**, care a avut loc miercuri 13 noiembrie 2013, între orele 15:00 și 18:00. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului „Migrant în România interculturală” etapa II, proiect finanțat de către Fondul european de integrare a resortisanților țărilor terțe, administrat în România de către Direcția Schengen a Ministerului Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General pentru Imigrări. La acest eveniment au fost invitați să participe membri ai comunităților de migranți din Timișoara, reprezentanți ai autorităților publice din județ, reprezentanți ai societății civile, specialiști și jurnaliști.

Au dat curs invitației persoane de la următoarele instituții / comunități:

- AID ROM Timișoara
- AJPIS Timis - Agentia judeteana pentru plati și inspecție sociala
- ATRAG Iași
- Casa Județeană de Pensii
- Centrul Cultural Româno-Arab
- Centrul de Resurse Civice Constanța
- Clubul Româno-Arab de Cultură și Presă
- Comunitatea africanilor de vest, Timișoara
- Comunitatea Sirea Liberă
- Consiliul Local Timișoara
- Consiliul Județean Timiș
- Debanat.ro
- Directia Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș
- Direcția de Sănătate Publică Timiș
- Elevi
- Europe Direct
- Grupul de Inițiativă Basarabeană Cluj-Napoca
- Inspectoratul General pentru Imigrări Timiș
- Inspectoratul Școlar Județean Timiș
- Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Timiș
- Institutul Intercultural Timișoara
- Institutul Român de Educația a Adulților (IREA)
- Instituția Prefectului Timiș
- Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului Timiș
- Mediator intercultural București
- Medic
- Organizația Studenților Basarabeni Timișoara
- Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România
- Solicitanți de azil

- Student Plus
- Studenți

În cadrul seminarului au fost prezentate următoarele proiecte:

- **Migrant în România interculturală** - crearea unui mediu intercultural adecvat pentru facilitarea integrării străinilor în România și pentru întărirea coeziunii sociale, prin mecanisme de consultare a comunităților de străini
- **Forward** - portofoliu de competențe pentru identificarea, recunoașterea, dezvoltarea și validarea competențelor dobândite de către femeile migrante în contexte de învățare formale, non-formale și informale

În afara celor două proiecte prezentate a fost continuată **consultarea tripartită**, a autorităților, a migranților și a societății civile, privind problemele și posibilele soluții privind integrarea cetățenilor străini stabiliți în România. Evenimentul a fost o premieră a orașului - bucurându-se de prezența a 24 de mediatori interculturali, rezidenți legal în București, Cluj, Constanța, Iași și Timișoara – aflați în Timișoara la un cursul de perfecționare acreditat de către Ministerul Muncii Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, pentru constituirea rețelei mediatorilor interculturali în România.

Seminarul local a implicat activ toți cei 24 de mediatori interculturali prezenți la discuții, fiecare echipă de mediatori prezentând pe localitate principalele probleme cu care se confruntă, urmând generarea de posibile soluții de la persoanele prezente în sală.

La începutul seminarului a fost introdus conceptul de mediator social intercultural, prezentarea a fost susținută de către Jasim Sukaina Abeer, mediator intercultural, comunitatea arabă, București. Ea a vorbit despre ce anume înseamnă procesul de mediere, care presupune „restabilirea legăturilor între societate și diferite grupuri culturale. Rolul medierii interculturale este de crea condițiile unei întâlniri, ale unui dialog deschis. Medierea interculturală reprezintă punerea în scenă a triadei formată din autorități publice, comunitati culturale, societate civile (mediator intercultural)”. Meseria de mediator social, precum apare în COR “ Clasificarea Ocupatiilor din Romania “: **513 904**, este descrisă ca o profesie care a început să se definească începând cu anii 90, practicanții acestei ocupații acordă sprijin beneficiarilor, respectiv persoanelor aflate în situații sociale problematice, pentru ameliorarea integrării acestora, ameliorarea situației sociale, mediază legătura dintre autoritățile locale și beneficiari, ameliorează relațiile dintre individ, familie și comunitate.

Responsabilitățile mediatorului intercultural-social:

Sarcini principale:

- Asigură strânse legături între membrii comunităților de migranți și autoritățile publice, respectiv societate civilă
- Realizează întâlniri cu reprezentanții grupului țintă
- Asistă membrii comunităților din care provin și alți cetățeni RTT care le solicită sprijinul în relația cu autoritățile locale
- Asigură participarea membrilor comunităților în cadrul seminarilor locale organizate în fiecare din cele 5 orașe în cadrul proiectului
- Transmite informații de interes pentru membrii comunității
- Se implică în realizarea unei campanii de advocacy pentru recunoașterea ocupației de mediator intercultural în COR / Clasificarea Ocupațiilor din România

- Discută cu părțile aflate în conflict pentru a clarifica aspectele neclare (Facilitează comunicarea între părți), identifică nemulțumirile și le înțelege nevoile și interesele
- Colaborează cu ceilalți membri ai echipei interdisciplinare (asistent social, psiholog, asistent medical) pentru a găsi soluții adecvate fiecărui caz în parte
- Stabilește obiectivele, activitățile, prioritățile și programul de derulare împreună cu beneficiarul sau / și familia acestuia
- Furnizează beneficiarilor informații și recomandări adecvate privind reglementările legislative
- Identifică și analizează situațiile de încălcare a drepturilor beneficiarilor
- Mediază relațiile dintre beneficiari și autorități în vederea reglementării situației acestora
- Întocmește dosarul beneficiarului în colaborare cu echipa multidisciplinară
- Organizează și conduce întâlnirile beneficiarului cu reprezentanții Autorităților Locale pentru a dezbate problema acestora și soluțiile propuse de autorități
- Identifică nevoile și solicitările beneficiarului și acordă sprijin conform planului de intervenție privind aplicarea reglementărilor legale
- Îndrumă beneficiarii în legătură cu aplicarea prevederilor legale
- Redactează rapoarte care cuprind informații clare și concise despre intervenția și evoluția fiecărui caz în parte
- Raportează în scris activitățile desfășurate
- Menține legături constante cu echipa proiectului și coordonatoarea rețelei de mediatori

După prezentarea conceptului de mediator intercultural social, fiecare echipă de mediatori a prezentat principalele probleme cu care se confruntă comunitățile de străini din fiecare localitate. S-au pus în discuție următoarele situații:

Problemă (Cine a ridicat problema în discuție? Despre ce este vorba? De ce este o problemă?)	Posibile sugestii pentru rezolvarea problemei (Ce se poate face pentru a ameliora situația? Cine și cum poate interveni?)	Persoană / Grup de persoane vizate pentru rezolvarea ei (Cine din cadrul grupului local de inițiativă își asumă observarea ameliorării situației? Care este termenul limită pentru ameliorarea situației?)
Mediatorii din București O primă problemă ridicată a fost obținerea cetățeniei române pentru copii străinilor născuți în România. În România se aplică legea „Ius sanguinis” – lege care prevede ca noului născut să i se acorde cetățenia genitorului (părintelui), indiferent de locul nașterii.	Grupul de mediatorii din București au prezentat cazuri în care faptul că copii de străini nu au cetățenie română au generat multe probleme. Sugestia lor a fost ca în România să se treacă la „Ius soli” – dreptul pământean, conform căreia cetățenia unui stat se dobândește automat prin nașterea pe teritoriul aceluia stat.	Reprezentanții IGI Timiș au clarificat noțiunea de obținere a cetățeniei, spunând că un copil de cetățeni străini, născut în România poate obține cetățenia la cerere după ce a împlinit vârsta de 18 ani, sau părinții lui / ei poate cere cetățenia în numele copilului.
Mediatorii din Cluj-Napoca au ridicat problema vizei pentru România pentru studenții străini.	Și mai exact faptul că studenții după terminarea studiilor, trebuie să părăsească țara și să se întoarcă pentru a-și schimba tipul de viză.	O soluție ar fi ca studenții, care termină studiile și se angajează să poată să își schimbe tipul de viză fără obligația de a se întoarce în țara de origine și să reintre în România cu tipul de viză schimbat.
Colegii din Constanța au ridicat problema lipsei de informare a cetățenilor străini care nu cunosc limba română la punctele de frontieră	S-a discutat despre dificultatea de a înțelege contextul național pentru cetățeni care nu vorbesc limba română și despre importanța unei informări cât mai complexe încă de la intrarea pe teritoriul țării.	S-a discutat despre distribuția ghidului „Bun Venit în România” la punctele de trecere a frontierei în limbile engleză și / sau franceză; sau un afiș care să cuprindă informații de interes pentru străini în cel puțin două limbi de circulație internațională.
Învățarea limbii române pentru străini	Un mediator din Constanța a ridicat problema accesării cursurilor de limba română și că aceste cursuri nu sunt suficiente. De altfel cerințele	Soluții au venit din partea organizațiilor prezente în sală, unele din acestea organizând cursuri de limba română pentru străini. O altă

	<p>migranților a constituit organizarea și desfășurarea unor cursuri de inițiere în limba română și școlarizarea copiilor străini care au dobândit o formă de protecție sau drept de ședere în România. Răspunsul l-a dat inspectorul de limba română, domnul Gheorghe Bloancă, reprezentant al Inspectoratului Școlar Județean Timiș, care a asigurat migrații de sprijinul ISJ Timiș pentru această acțiune, venind cu propuneri pertinente și foarte practice în acest sens.</p>	<p>soluție a venit din partea dl. inspector Bloancă din partea ISJ Timiș.</p>
<p>Echipa de mediatori din Iași a ridicat mai multe probleme din care amintim: - scrisoarea de acceptare a noilor studenți vine după începerea noului an școlar</p>	<p>O soluție pentru această situație ar fi o mai bună comunicare între universități și Inspectoratul General pentru Imigrări și / sau consulatele statelor terțe. O soluție ar fi ca listele cu persoanele acceptate să fie publicate pe site, iar universitățile să trimită lista cu persoanele selectate direct la consulatele vizate. Este de menționat că dacă acest sistem se pune în funcțiune în formularele de înscriere să existe o secțiune prin care aplicantul să își dea acordul ca datele lui / ei de contact să fie făcute publice.</p>	<p>Schimbarea ar veni atât în procedurile Ministerului Educației cât și la Ministerul de Externe care să transmită procedura de acceptare fără scrisoarea din partea universității către toate consulatele.</p>
<p>O altă problemă ridicată a fost discriminarea privind dreptul de liberă practică pentru doctorii stomatologi în România.</p>	<p>Ca absolvent/ă a unei facultăți de stomatologie, ca student/ă străin/ă, nu beneficiazi de același drepturi precum un absolvent român.</p>	<p>O soluție ar fi același drepturi pentru toți absolvenții – pentru această schimbare ar fi necesar contactarea Colegiului Medicilor Dentiști din România</p>

<p>Mediatorii din Cluj-Napoca se confruntă deseori cu două probleme majore:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prelungirea vizei pentru studenții străini - Adresa de pe permisul de ședere – unde în cazul studenților este specificată camera de cămin, iar de fiecare dată când studentul își schimbă camera de cămin este nevoit să își modifice permisul de ședere, modificare care presupune și o taxă 	<p>O soluție discutată a fost eliminarea numărului de cameră de pe permisul de ședere pentru studenții străini.</p>	<p>Aceste probleme vor fi în continuare discutate, iar mediatorii interculturali care sunt studenți au declarat că se vor ocupa de aceste aspecte.</p>
<p>Din Timișoara s-a pus în discuție lipsa locurilor de muncă pentru cetățenii străini și îngreunarea accesului la locuri de muncă pentru cetățenii străini</p>	<p>Din păcate la această problemă ridicată nu s-au generat posibile soluții</p>	
<p>Mediatorii din Timișoara au ridicat în discuție și lipsa participării publice a migranților. Lipsa reprezentativității lor în spațiul public.</p>	<p>S-a discutat despre desemnarea unui reprezentant a comunităților de migranți în cadrul Consiliului Local și / sau Consiliul Județean; alte soluții au fost de crearea a unui consiliu / forum de consultare a cetățenilor străini din Timișoara cu privire la diferitele politici publice, s-a dat exemplu Consiliilor Consultative de Cartier și o soluție ar fi implicarea migranților în cadrul Consiliilor Consultative de Cartier.</p>	<p>Mediatorii din Timișoara și-au asumat implicarea în vederea îmbunătățirii participării migranților la viața publică din Timișoara</p>
<p>Alte două probleme ridicate de către participanții la seminar au fost legate de echivalarea diplomelor și de lipsa interpreților la tribunal pentru solicitanții de azil.</p>	<p>În vederea soluționării problemei cu interpretii, reprezentanții Inspectoratului General pentru Imigrări au susținut că această situație nu se poate controla de instituția reprezentantă de ei, ci soluționarea ar veni prin</p>	<p>Au fost prezenți în sală persoane care sunt și mediatorii și interpreți autorizați care au spus că se vor interesa cum se poate soluționa această situație.</p>

	diversificarea persoanelor care au autorizație de traducător / interpret	
--	--	--

După rândul de prezentare a problemelor și a posibilelor soluții, partenerii de la IREA au vorbit despre „Forward – O abordare bazată pe competențe pentru îmbunătățirea procesului de includere socială a femeilor migrante” și despre „Sistemul de validare de competențe în România și accesul persoanelor RTT la validarea de competențe”. S-a vorbit și despre beneficiile aduse de sistemul de validare de competențe și proceduri de validare precum și centre de validare a competențelor la nivel național (mai multe informații despre acest proces se pot obține la www.anc.edu.ro).

Seminarul s-a încheiat într-o notă festivă, prin lansarea de carte a dl. Jaber Ahmed. Acesta a lansat la Timișoara cartea de poezii „Prietenie fără frontieră” carte care a fost realizată în parteneriat cu dna. Coca Popescu și care cuprinde 63 de poezii, scrise în limba română de ambii autori. Seminarul a luat sfârșit cu o sesiune de autografe din partea autorului.

Următoarea întâlnire la Timișoara se va stabili împreună cu echipa de mediatori interculturali în decursul lunii decembrie / ianuarie 2014.

Întocmit de

Romina Matei
Facilitator local

Aprobat de

Eugen Gherga
Coordonator proiect

